

EGZAMIN DYPLOMOWY, część II, 20.06.2006
Biomatematyka

Zadanie **1.** (8 punktów)

Niech a będzie recesywnym płciowo skojarzonym genem i załóżmy, że proces selekcji uniemożliwia kojarzenie się osobników płci męskiej o genotypie aa . Przyjmijmy, że genotypy AA , Aa i aa występują w populacji żeńskiej początkowo z częstościami u , $2v$ oraz w .

1. Wyznacz częstości genotypów AA , Aa i aa dla potomków płci żeńskiej pierwszego pokolenia.
2. Wykaż, że częstość występowania genów a w populacji żeńskiej redukuje się o połowę.

Zadanie **2.** (8 punktów)

Przypuśćmy, że normalna częstość infekcji pewnej choroby wśród bydła wynosi 25 procent. Dla sprawdzenia skuteczności nowej szczepionki zaszczepiono nią n sztuk bydła. Zaproponuj procedurę statystyczną na podstawie której można przetestować hipotezę o skuteczności działania szczepionki.

Zadanie **3.** (8 punktów)

Niech $\{X_n\}_{n=1}^{\infty}$ będzie ciągiem niezależnych całkowitoliczbowych zmiennych losowych o jednakowym rozkładzie

$$P(X_n = k) = p_k, \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

Niech dla $n \geq 0$,

$$Y_n = \sum_{i=0}^n X_i.$$

1. Udowodnij, że ciąg zmiennych losowych $\{Y_n\}_0^{\infty}$ tworzy jednorodny łańcuch Markowa.
2. Podaj postać macierzy prawdopodobieństw przejść tego łańcucha.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Zmierzono puls losowo wybranych 25 pracowników pewnego zakładu. Średni puls i odchylenie standardowe wyniosły odpowiednio 75 i 5 uderzeń na minutę. Oblicz 97% przedział ufności dla oczekiwanej wartości pulsu wszystkich pracowników tego zakładu.

Wskazówka. Przyjmij, że puls ma rozkład normalny.

Zadanie **5.** (8 punktów) jak dla pozostałych specjalności.

EGZAMIN DYPLOMOWY, część II, 20.06.2006
Matematyka w ekonomii i ubezpieczeniach

Zadanie 1. (8 punktów)

Założmy, że funkcja przeżycia wyraża się wzorem

$$s(x) = P(T > x) = 1 - \frac{x}{100}$$

dla $x \in [0, 100]$ oraz że zachodzi hipoteza jednostajności (HU).

a) Obliczyć prawdopodobieństwo, że 20-latek umrze przed ukończeniem 30-tego roku życia.

b) Wyznaczyć JSN dla renty 30-latka polegającej na wypłacie kwoty 1, gdy żyje on pod koniec 2 roku trwania renty oraz kwoty 10, gdy żyje on pod koniec 3 roku trwania renty. Przyjąć stopę procentową $i = 10\%$.

Zadanie 2. (8 punktów)

Ryzyko X ma rozkład $P(X = 0) = 0.5$, $P(X = 1) = 0.3$, $P(X = 2) = x$ oraz $P(X = 3) = 1 - x$. Wiadomo, że $E(I_1(X)) = 0.5$, gdzie $I_d(X)$ oznacza kontrakt stop-loss.

a) Ile wynosi x ?

b) Obliczyć $Var(I_1(X))$.

Zadanie 3. (8 punktów)

Do wytworzenia dwóch rodzajów produktów A oraz B zużywa się pewne ilości stali i metali kolorowych oraz wykorzystuje tokarki i frezarki. Rozmiary zasobów oraz normy zużycia poszczególnych zasobów na jednostkę wyrobu przedstawia następująca tabela:

zasoby	rozmiary zasobów	zużycie dla A	zużycie dla B
stal [kg]	570	10	70
metale kol. [kg]	420	20	50
tokarki [h]	5600	300	400
frezarki [h]	3400	200	100

Wiedząc, że zysk z wyrobu A wynosi 300, a z wyrobu B – 800, wyznacz plan produkcji zapewniający maksymalny zysk. Podaj jego wartość oraz wykorzystanie poszczególnych zasobów przy realizacji optymalnego planu produkcji.

Zadanie 4. (8 punktów)

Zmierzono puls losowo wybranych 25 pracowników pewnego zakładu. Średni puls i odchylenie standardowe wyniosły odpowiednio 75 i 5 uderzeń na minutę. Oblicz 97% przedział ufności dla oczekiwanej wartości pulsu wszystkich pracowników tego zakładu.

Wskazówka. Przyjmij, że puls ma rozkład normalny.

Zadanie 5. (8 punktów) jak dla pozostałych specjalności.

EGZAMIN DYPLOMOWY, część II, 20.06.2006
Matematyka z informatyką

Zadanie 1. (8 punktów)

Dla danego ciągu $m_i, i = 1, 2, \dots, n$ liczb typu `int` napisać funkcję w języku `C`, która utworzy uporządkowaną rosnąco względem pola n listę określoną deklaracją

```
struct StRec
{
    int n;
    struct StRec *next;
};
```

gdzie jako wartości pola `n` wystąpią wszystkie wyrazy ciągu $m_i, i = 1, 2, \dots, n$.

Zadanie 2. (8 punktów)

Wyznaczyć macierz *Hauseholdera* $H \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ o własności:

$$H \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sqrt{2} \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Zadanie 3. (8 punktów)

Niech $w_2(x)$ będzie *wielomianem interpolacyjnym* wyznaczonym przez

$$\begin{array}{c|c|c|c} x & x_0 & x_1 & x_2 \\ \hline y & f(x_0) & f(x_1) & f(x_2) \end{array}$$

funkcji $f \in C^3[-1, 1]$, gdzie $x_i \in [-1, 1]$ oraz $x_i \neq x_j$ dla $i \neq j$.

1. Wyznaczyć, przy pomocy wielomianu $w_2(x)$ wzór na przybliżone obliczenie całki $\int_{-1}^1 f(x) dx$.

2. Jak można oszacować różnicę

$$\left| \int_{-1}^1 f(x) dx - \int_{-1}^1 w_2(x) dx \right| \leq ?$$

gdy punkty $x_i, i = 0, 1, 2$ są zerami *wielomianu Czebyszewa* $T_3(x)$?

Zadanie 4. (8 punktów) jak dla pozostałych specjalności (oprócz zastosowań).

Zadanie 5. (8 punktów) jak dla pozostałych specjalności.

EGZAMIN DYPLOMOWY, część II, 20.06.2006
Matematyka nauczycielska

Zadanie **1.** (8 punktów)

Wyznaczyć największą liczbę naturalną k taką, że 2^k dzieli liczbę $2^{2006}!$.

Zadanie **2.** (8 punktów)

Środki krawędzi czworoscianu o wierzchołkach $(0,0,0)$, $(1,0,0)$, $(0,1,0)$, $(0,0,1)$ są wierzchołkami nowego wielościanu. Wyznacz jego objętość i pole powierzchni.

Zadanie **3.** (8 punktów)

Niech J_A oznacza jednokładność o środku $A(3,0)$ i skali 2 i niech J_B oznacza jednokładność o środku $B(0,4)$ i skali 3. Uzasadnij, że złożenie $J_B \circ J_A$ jest jednokładnością; podaj środek i skalę.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Zmierzono puls losowo wybranych 25 pracowników pewnego zakładu. Średni puls i odchylenie standardowe wyniosły odpowiednio 75 i 5 uderzeń na minutę. Oblicz 97% przedział ufności dla oczekiwanej wartości pulsu wszystkich pracowników tego zakładu.

Wskazówka. Przyjmij, że puls ma rozkład normalny.

Zadanie **5.** (8 punktów)

Rozwiązać następujące zagadnienie początkowe

$$\begin{aligned} -2x''(t) + x'(t) + x(t) &= 5e^{2t}, \\ x(0) &= 0, \quad x'(0) = -1. \end{aligned}$$

EGZAMIN DYPLOMOWY, część II, 20.06.2006
Zastosowania

Zadanie **1.** (8 punktów)

Znaleźć wszystkie liczby rzeczywiste a, b takie, że $(\frac{3}{7}, \frac{2}{7}, \frac{2}{7})'$ jest rozkładem stacjonarnym łańcucha Markowa o macierzy prawdopodobieństw przejść

$$\begin{pmatrix} a+b & b & 0 \\ 0 & 1/2 & 1/2 \\ 1/2 & 0 & 1/2 \end{pmatrix}.$$

Zadanie **2.** (8 punktów)

Niech X_p będzie czasem pierwszego sukcesu w próbach Bernoulli'ego z prawdopodobieństwem sukcesu w jednej próbie równym p . Wykazać, że pX_p jest słabo zbieżne do rozkładu wykładniczego, gdy $p \rightarrow 0$.

Zadanie **3.** (8 punktów)

Myśliwy ma 2 naboje. Zdarzenia polegające na trafieniu dzika poszczególnymi nabojami (przy jednym wystrzale) są niezależne i prawdopodobieństwo każdego z nich wynosi θ . Myśliwy przerywa strzelanie z chwilą pierwszego trafienia lub wyczerpania się nabojów. Wykonano takie strzelanie. Na podstawie ilości zaobserwowanych strzałów wyznaczyć:

- a) estymator największej wiarygodności parametru θ ;
 - b) estymator nieobciążony z minimalną wariancją parametru θ .
- Obliczyć ryzyka kwadratowe tych estymatorów.

Zadanie **4.** (8 punktów)

Niech X_1, X_2, \dots będzie ciągiem niezależnych jednakowo rozłożonych zmiennych losowych o rozkładzie $P(X_1 = e^{-3}) = P(X_1 = e^3) = 1/2$. Z badać zbieżność

$$\left(\prod_{i=1}^n X_i \right)^{1/n},$$

gdy $n \rightarrow \infty$.

Zadanie **5.** (8 punktów)

Rozwiązać następujące zagadnienie początkowe

$$\begin{aligned} -2x''(t) + x'(t) + x(t) &= 5e^{2t}, \\ x(0) &= 0, \quad x'(0) = -1. \end{aligned}$$